

Un Chien Andalou

An Andalusian Dog
(1929, Luis Buñuel)

Er was eens een kunstenaar die droomde over een wolk die de maan doormidden snijdt, een andere kunstenaar droomde over een hand vol mieren. Ze vertelden het elkaar en daarmee werd de basis voor een der meest besproken en geanalyseerde films uit de geschiedenis gelegd: het uitdagende *Un Chien Andalou* is sindsdien buitencategorie verplichte kost voor de kunststudent. Horrorfilms in het algemeen zijn duidelijk schatplichtig en alle hedendaagse 'vage' regisseurs noemen zich graag geïnspireerd, bovenal is het een uitstekend uitgangspunt voor alle discussies over zin en onzin van betekenis.

De scènes volgen elkaar in rap tempo op en bevatten weinig tot geen logica, doch een keur aan revolutionair expliciete beelden, waar zelfs heden ten dage censuur nog een hele kluit aan zou hebben. Naast het oog uit het legendarische openingsfragment, toont de korte film een afgehakte hand, betaste borst en billen, een oksel, een overreden dame, plus genoeg materiaal om de dierenbescherming te alarmeren. De hond uit de titel ontbreekt echter, het is mede daarom hoogst opmerkelijk dat maar weinig recensies zich hierover lijken te willen buigen. Titelverklaring is immers een voor de hand liggend uitgangspunt om, bij gebrek aan eenduidige uitleg, een film toe te lichten. De Andalusische dichter Federico García Lorca, die een liefdesrelatie met Dalí en een haatrelatie met Buñuel had, voelde zich bespot, persoonlijk aangevallen. Dergelijk verband is echter nooit bewezen danwel toegegeven, dus net als de inhoud en de vorm, zal ook de titel wel altijd een mysterie blijven.

In 1960 voegde Buñuel zelf muziek aan de film toe, bestaande uit Argentijnse tango en Wagner's *Liebtestod*. Tijdens zijn tour van 1976 presenteerde David Bowie *Un Chien Andalou* als intro, The Pixies baseerden in 1989 klassieker *Debaser* erop en er is inmiddels een superdeluxe dvd-release met een documentaire over de regisseur die zes keer zo lang duurt als de film zelf. De invloed reikt dus dwars door alle decennia heen, dat maakt de op het eerste oog schijnbaar volstrekt willekeurige tijdsprongen in het script er enkel interessanter op. Ieders interpretatie is de juiste, maar tegelijkertijd is deze irritant surrealistische droom precies wat het in woorden vatten zo prettig onmogelijk maakt: absurde en schokkende irrationaliteit ten top.

Menno Peeters, 3 september 2009

speelduur:
16 min.

cast:
Simone Mareuil
Pierre Batcheff
Luis Buñuel
Salvador Dalí
Robert Hommet

script:
Luis Buñuel
Salvador Dalí

cinematografie:
Albert Duverger
Jimmy Berliet

